

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 stycznia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13 stycznia 2017 roku, odmówił M. B. prawa do renty rodzinnej od 1 stycznia 2017 roku.

W treści uzasadnienia wskazano, że M. B. ukończyła 25 rok życia w dniu 12 grudnia 2016 r. będąc na ostatnim roku studiów, przy czym termin ukończenia studiów, decyzją władz uczelni, został przedłużony do 31 grudnia 2016 r. Organ rentowy podkreślił, że decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 października 2016 roku ustalono M. B. prawo do świadczenia do dnia 31 grudnia 2016 roku. W związku jednak z przedłożonym zaświadczeniem z dnia 13 stycznia 2017 roku wskazującym, że M. B. powtarza ostatni rok studiów, organ rentowy odmówił jej prawa do renty rodzinnej.

(decyzja k.38 akt ZUS)

W dniu 27 lutego 2017 roku do organu rentowego wpłynęło odwołanie od ww. decyzji, w którym wniesiono o jej zmianę poprzez przyznanie M. B. prawa do renty rodzinnej. W treści odwołania pełnomocnik M. B. wskazał, że jak wynika z zaświadczenia wystawionego przez Państwową Wyższą Szkołę (...) w Ł., M. B. jest na ostatnim roku studiów, a planowany termin ukończenia studiów to 30 września 2017 roku. Pełnomocnik M. B. podkreślił, że zgodnie z ugruntowanym i utrwalonym stanowiskiem judykatury, celem renty rodzinnej jest zapewnienie środków finansowych młodej osobie, gdy w związku z kształceniem nie wykonuje pracy dającej źródło utrzymania do dnia gdy może ona samodzielnie zarabiać na swoje utrzymanie. W ocenie pełnomocnika M. B. okoliczność, że student który ukończył 25 lat będąc na ostatnim roku studiów i powtarza ten rok studiów, nie pozbawia go prawa do pobierania renty rodzinnej (podobnie orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie III UK 174/05).

(odwołanie k.2 – 4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawczyni M. B. urodziła się (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 1 października 2014 r. M. B. rozpoczęła stacjonarne studia drugiego stopnia na Wydziale Organizacji (...), Telewizyjnej i Teatralnej im. L. S. w Ł.. Planowany termin zakończenia studiów został określony na dzień 30 września 2016 roku.

(zaświadczenie k.26 akt ZUS)

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. B. rentę rodzinną po zmarłym ojcu D. B.. W treści decyzji wskazano, że renta rodzinna przysługuje w okresie od 12 lipca 2015 roku do 30 września 2016 roku.

(decyzja k. 24 – 25 odwrót akt ZUS)

Decyzją z dnia 30 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. od dnia 1 października 2016 roku wstrzymał M. B. wypłatę renty rodzinnej.

(decyzja k. 28 – 29 akt ZUS)

W dniu 7 października 2016 roku M. B. przedłożyła w organie rentowym zaświadczenie o kontynuowaniu studiów na Wydziale Organizacji (...), Telewizyjnej i Teatralnej im. L. S. w Ł.. Planowany termin zakończenia studiów został określony na dzień 30 grudnia 2016 roku.

(zaświadczenie k.30 akt ZUS)

Decyzją z dnia 26 października 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. B. rentę rodzinną po zmarłym ojcu D. B.. W treści decyzji wskazano, że renta rodzinna przysługuje w okresie od 1 października 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

(decyzja k. 32 – 33 akt ZUS)

Decyzją z dnia 12 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. od dnia 1 stycznia 2017 roku wstrzymał M. B. wypłatę renty rodzinnej.

(decyzja k. 34 – 35 akt ZUS)

W dniu 13 stycznia 2017 roku M. B. przedłożyła w organie rentowym zaświadczenie o kontynuowaniu studiów na Wydziale Organizacji (...), Telewizyjnej i Teatralnej im. L. S. w Ł.. Planowany termin zakończenia studiów został określony na dzień 30 września 2017 roku.

(zaświadczenie k.36 akt ZUS)

Zgodnie z harmonogramem studiów, M. B. miała ukończyć ostatni rok studiów do końca roku akademickiego 2015/2016 to jest do 30 września 2016 roku. Z uwagi na brak możliwości ukończenia studiów w ww. terminie, M. B. wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie sesji (z uwagi na przygotowywanie pracy magisterskiej). Wnioskodawczyni uzyskała zgodę na przedłużenie sesji (do końca grudnia 2016 roku). Pomimo uzyskania zgody na przedłużenie sesji, w powyższym terminie wnioskodawczyni nie sporządziła pracy dyplomowej oraz nie zaliczyła seminarium dyplomowego. M. B. złożyła wniosek o powtarzanie seminarium dyplomowego i taką zgodę uzyskała (do 30 września 2017 roku).

Powtarzanie roku wiąże się dla M. B. z ponoszeniem nakładów finansowych.

(zeznania M. B. min.00:03:36 – 00:14:17 protokołu rozprawy z dnia 7 czerwca 2017 r.)

Decyzją Dziekana z dnia 1 lutego 2017 roku, M. B. została skierowana na powtarzanie niezaliczonego seminarium magisterskiego w semestrze letnim (...), w związku z niezaliczeniem semestru na dzień 30 grudnia 2016 roku.

(zaświadczenie k.30)

Zgodnie z §34 punkt 6 Regulaminu Studiów w Państwowej Wyższej Szkole (...) w Ł., student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej w terminie do końca ostatniego semestru studiów.

Zgodnie zaś z §34 punkt 7 oraz 8 ww. regulaminu, Dziekan Wydziału w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin do złożenia pracy dyplomowej o 3 miesiące, a w przypadku niezłożenia pracy dyplomowej w wyznaczonym terminie, student może wystąpić z wnioskiem o powtarzanie seminarium dyplomowego.

(wyciąg z Regulaminu Studiów k.31)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o dowody z dokumentów zawarte w aktach ZUS i załączone do akt sprawy, a także w oparciu o zeznania wnioskodawczyni. Wskazać należy, że stan faktyczny był bezsporny między stronami. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała dowodów z dokumentów ani zeznań wnioskodawczyni.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowi przepis art.68 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz. 1383), zgodnie z treścią którego dzieci własne, drugiego małżonka i przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1) do ukończenia 16 lat;

2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

W myśl art.68 ust.2 jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Treść omawianego przepisu wskazuje, że ustawodawca przyjął zasadę, iż wraz z ukończeniem 25 lat prawo do renty rodzinnej ustaje bez względu na okres, jaki pozostał do zakończenia nauki w szkole, jeżeli jest ona odbywana w szkole nie będącej szkołą wyższą. Wyjątek - w odniesieniu do odbywania studiów w szkole wyższej – został ustanowiony w sytuacji, gdy dziecko ukończy 25 rok życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, w takim wypadku prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia „ostatniego roku studiów” co w oczywisty sposób może rodzić wątpliwości interpretacyjne przy stosowaniu omawianego przepisu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego panuje jednak zgoda co do tego, że regulacja zawarta w art.68 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi szczególną regulację normatywną nie poddającą się wykładni rozszerzającej i oznacza prawo do przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej, której termin końcowy wyznacza data zakończenia tego konkretnego (ostatniego) roku akademickiego studiów w szkole wyższej, na którym uprawniony ukończył 25 lat życia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego w kwestii wykładni i stosowania przepisu art.68 ust.2 utrwalił się pogląd, że określenie ostatniego roku studiów wyższych następuje na podstawie postanowień regulaminu studiów obowiązującego w konkretnej szkole wyższej. Przy czym ustalenie daty, w której dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów, następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów dokonanego na podstawie regulaminu obowiązującego daną uczelnię (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2003 roku, II UK 138/03; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 roku I UK 265/05).

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że M. B. ukończyła 25 rok życia w dniu 12 grudnia 2016 roku i z całą pewnością była wówczas studentką ostatniego roku studiów. Tym samym, organ rentowy stosownie do wskazanej powyżej regulacji, przyznał M. B. prawo do renty rodzinnej do końca grudnia 2016 roku tj. do momentu, w którym wnioskodawczyni, w związku z uzyskaną zgodą na przedłużenie sesji, miała ukończyć ostatni rok studiów.

O ile rację ma pełnomocnik wnioskodawczyni, że celem renty rodzinnej jest zapewnienie środków finansowych młodej osobie, gdy w związku z kształceniem nie wykonuje ona pracy dającej źródło utrzymania, o tyle stanowisko wskazujące, że studentowi, który ukończył 25 lat na ostatnim roku studiów przysługuje prawo do renty także w przypadku powtarzanie tego roku, nie zasługuje na aprobatę.

Podkreślić bowiem należy, że celem regulacji (wyjątku) z art.68 ust.2 ustawy jest zapewnienie renty rodzinnej tylko na czas ostatniego roku studiów i tylko ten okres może przedłużyć ochronę rentową po osiągnięciu przez studenta 25 lat życia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2011 roku, II UK 201/10). Przyjęcie zaś interpretacji jakoby każdorazowe powtarzanie ostatniego roku studiów nie pozbawia „takiego” studenta prawa do renty rodzinnej, przeczyłoby intencji ustawodawcy i mogłoby prowadzić do ciągłego, czy wręcz celowego przedłużania studiów. Woła

ustawodawcy było zmobilizowanie studentów do ukończenia studiów zgodnie z programem, przy jednoczesnym zapewnieniu im środków egzystencji. W sytuacji zatem, gdy osoba uprawniona do renty rodzinnej nie kończy studiów w przewidzianym terminie, to nie może oczekiwać ochrony w postaci renty rodzinnej. Ponadto Sąd w pełni aprobuje stanowisko zaprezentowane w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 czerwca 2015 roku (III AUa 1177/14, Lex nr 1755194), zgodnie z którym prawo do przedłużonej ochrony ubezpieczeniowej przysługuje do zakończenia tego konkretnego (ostatniego) roku studiów, na którym uprawniony ukończył 25 lat życia, a nie do ukończenia studiów wyższych bez względu na wiek, skoro okres przedłużenia nie został wyznaczony przez wskazanie innej granicy wiekowej, niż ukończenie 25 lat życia.

Należy zatem wskazać, że brak było podstaw do przedłużenia wypłaty renty rodzinnej dla wnioskodawczyni i decyzję organu rentowego należy uznać za prawidłową.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł w sentencji wyroku.

(S.B.)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.

18 września 2017 roku